

หัวข้อเค้าโครงเรื่องของผลงาน (รายงานวิเคราะห์นโยบายและแผน)

๑. ชื่อผลงาน การจัดทำแผนปฏิบัติงาน (Action Plan) โครงการภายใต้กรอบความร่วมมือด้านป่าไม้แห่งเอเชีย (Asian Forest Cooperation Organization: AFoCO) ปี ๒๕๖๕-๒๕๖๗

๒. บทนำ/ค่านำ/หลักการและเหตุผล

กรมพัฒนาที่ดินได้สร้างความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานระหว่างประเทศที่ดำเนินกิจกรรมในด้านการเกษตร และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ มากมาย มาเป็นเวลานานนับตั้งแต่เริ่มก่อตั้งกรมฯ ทั้งในทวีปเอเชีย ยุโรป ออสเตรเลีย และอเมริกา โดยมีความร่วมมือทั้งในระดับทวิภาคี และพหุภาคี ซึ่งรูปแบบและรายละเอียด แตกต่างกันไปตามแต่ละประเทศ เช่น การให้ความช่วยเหลือในลักษณะแบบให้เปล่าเต็มรูปแบบ การส่งผู้เชี่ยวชาญ เข้ามาสำรวจพื้นที่ ให้คำแนะนำปรึกษาและถ่ายทอดความรู้ เทคนิควิธีการทางวิชาการต่าง ๆ ให้การสนับสนุน อุปกรณ์ และเครื่องมือสำหรับการดำเนินงาน การให้ทุนไปศึกษาและอบรมในต่างประเทศ เป็นต้น สำหรับการ ดำเนินการความร่วมมือระหว่างประเทศ จะมีรูปแบบ เงื่อนไข และข้อกำหนดแตกต่างกันไปตามข้อตกลง (Agreement) หรือบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding: MOU) ทั้งในด้านขอบเขตความร่วมมือ ระยะเวลา หน่วยงาน และงบประมาณ ตามแต่ข้อกำหนดของแต่ละประเทศ

ในปี ๒๕๖๕ กรมพัฒนาที่ดิน โดยศูนย์ความเป็นเลิศด้านการวิจัยดินแห่งภูมิภาคเอเชีย (CESRA) ร่วมกับ องค์การระหว่างประเทศเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ (IUCN) ได้เสนอโครงการ Improving local community's livelihoods and engagement in sustainable forest and land management in Thailand through Forest Landscape Restoration หรือโครงการการยกระดับคุณภาพชีวิตชุมชนท้องถิ่นด้วยการฟื้นฟูป่าไม้และ จัดการที่ดินอย่างยั่งยืน และได้รับการอนุมัติงบประมาณสนับสนุน จำนวน ๓๐๓,๙๒๑ เหรียญสหรัฐ จากองค์การ ความร่วมมือด้านป่าไม้แห่งเอเชีย (Asian Forest Cooperation Organization: AFoCO) ประเทศเกาหลีใต้ ซึ่งโครงการดังกล่าว ดำเนินการในพื้นที่ตำบลป่าแลวหลวง อำเภอสันติสุข จังหวัดน่าน โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนา พื้นที่ต้นแบบการบริหารจัดการที่ดินและป่าไม้อย่างยั่งยืนในระดับท้องถิ่น เพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายความสมดุล ของการจัดการทรัพยากรที่ดินระดับประเทศ (National Land Degradation Neutrality: LDN) ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคเกษตรกรรมและภาคป่าไม้ โครงการดังกล่าวประกอบด้วย ๓ วัตถุประสงค์ ได้แก่ ๑) เพื่อเพิ่ม พื้นที่ป่าในพื้นที่เป้าหมายโดยการฟื้นฟูที่ดินและจัดการที่ดินเสื่อมโทรม โดยใช้วิธีการประเมินโอกาสในการ ฟื้นฟู (Restoration Opportunity Assessment Methodology) และการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าไม้ (Forest Landscape Restoration) ๒) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการจัดการที่ดินอย่างยั่งยืนในภาคเกษตร โดยส่งเสริมการ ทำการเกษตรในรูปแบบของวนเกษตร ๓) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถและการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในด้านการเกษตร การจัดการที่ดินและการจัดการป่าไม้ อย่างยั่งยืน ต่อมาในวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๖ กรมพัฒนาที่ดินและ AFoCO ได้จัดพิธีการลงนาม MOU ร่วมกัน ณ โรงแรมโนโวเทล สยามสแควร์ โดยโครงการดังกล่าวจะดำเนินการแบบบูรณาการระหว่างหน่วยงาน AFoCO ประเทศเกาหลีใต้ กรมพัฒนาที่ดิน กรมป่าไม้ และองค์การระหว่างประเทศเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ (IUCN)

ในการขับเคลื่อนโครงการความร่วมมือภายใต้กรอบความร่วมมือ AFoCO ให้บรรลุตามเป้าหมายของ กรอบความร่วมมือ ต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลกรอบความร่วมมือ และจัดทำแผนปฏิบัติงาน (Action Plan) โครงการความร่วมมือด้านป่าไม้แห่งเอเชีย (Asian Forest Cooperation Organization: AFoCO) เพื่อแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติจริง เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำแผนการปฏิบัติการไปใช้ในการ ดำเนินงาน ให้สอดคล้องกับเป้าหมายและข้อตกลงความร่วมมือ

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อวิเคราะห์กรอบความร่วมมือด้านป่าไม้แห่งเอเชีย (Asian Forest Cooperation Organization: AFoCO)

๓.๒ เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติงาน (Action Plan) ความร่วมมือด้านป่าไม้แห่งเอเชีย (Asian Forest Cooperation Organization: AFoCO) ที่มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓.๓ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถขับเคลื่อนและติดตามการดำเนินงานตามแผนให้สอดคล้องกับเป้าหมายและข้อตกลงความร่วมมือ

๔. ผู้ดำเนินการ

๔.๑ นายภัทร ฤทธิ์พริ้ง ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ มีหน้าที่ ศึกษา วิเคราะห์ เก็บรวบรวมข้อมูลในการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติงาน (Action Plan) ความร่วมมือด้านป่าไม้แห่งเอเชีย (Asian Forest Cooperation Organization: AFoCO) ปฏิบัติงานร้อยละ ๘๕

๔.๒ นางสาวบรรเจิดลักษณ์ จินตฤทธิ์ ตำแหน่ง ที่ปรึกษาศูนย์ CESRA และผู้ประสานงานหลัก โครงการความร่วมมือภายใต้กรอบความร่วมมือ AFoCO มีหน้าที่ กำกับ ดูแล ให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน และติดตามความก้าวหน้า ปฏิบัติงานร้อยละ ๑๐

๔.๓ นางกริยาภรณ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการกลุ่มแผนงานความร่วมมือกับต่างประเทศ มีหน้าที่ ให้คำปรึกษาในรายละเอียดของการจัดทำแผนปฏิบัติงาน (Action Plan) ความร่วมมือด้านป่าไม้แห่งเอเชีย (Asian Forest Cooperation Organization: AFoCO) ปฏิบัติงานร้อยละ ๕

๕. ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ

ระยะเวลา ตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๗

สถานที่ดำเนินการ กองแผนงาน กรมพัฒนาที่ดิน

๖. สรุปสาระและขั้นตอนการดำเนินการ

๖.๑ สรุปสาระ

การจัดทำแผนปฏิบัติงาน (Action Plan) ความร่วมมือด้านป่าไม้แห่งเอเชีย (Asian Forest Cooperation Organization: AFoCO) เพื่อผลักดันยุทธศาสตร์ที่สำคัญของ AFoCO ระหว่างปี ๒๐๑๙ – ๒๐๒๓ ได้แก่ ๑) การเพิ่มพื้นที่ป่าอย่างน้อย ๓% ทั่วโลก ๒) การดำเนินการตามความตกลงปารีสว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๓) ส่งเสริมความสำคัญ และการปรับปรุงรายได้ของชุมชนท้องถิ่น ผ่านกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้ในพื้นที่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าในพื้นที่เป้าหมายโดยการฟื้นฟูที่ดินและจัดการพื้นที่ดินเสื่อมโทรม โดยใช้วิธีการประเมินโอกาสในการฟื้นฟู (Restoration Opportunity Assessment Methodology) และการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าไม้ (Forest Landscape Restoration) ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการที่ดินอย่างยั่งยืนในภาคเกษตร โดยส่งเสริมการทำการเกษตรในรูปแบบของวนเกษตร และเพิ่มขีดความสามารถและการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในด้านการเกษตร การจัดการที่ดินและการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน

๖.๒ ขั้นตอนการดำเนินการ

๖.๒.๑ ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล และแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติงาน (Action Plan) ความร่วมมือด้านป่าไม้แห่งเอเชีย (Asian Forest Cooperation Organization: AFoCO) เพื่อกำหนดพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินการ และศึกษายุทธศาสตร์ที่สำคัญของ AFoCO

๖.๒.๒ วิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders Analysis) เพื่อกำหนดบทบาท และหน้าที่ในการบูรณาการความร่วมมือทางวิชาการในระดับนโยบาย และระดับพื้นที่

๖.๒.๓ วิเคราะห์กรอบความร่วมมือด้านป่าไม้แห่งเอเชีย (Asian Forest Cooperation Organization: AFoCO)

๖.๒.๔ จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการภายใต้กรอบความร่วมมือด้านป่าไม้แห่งเอเชีย (Asian Forest Cooperation Organization: AFoCO) และคณะทำงานโครงการภายใต้กรอบความร่วมมือด้านป่าไม้แห่งเอเชีย (Asian Forest Cooperation Organization: AFoCO)

๖.๒.๕ สำรวจ ประเมิน และวิเคราะห์ปัจจัยเพื่อกำหนดพื้นที่เป้าหมายโดยใช้ปัจจัยการคัดเลือกหลายหลักเกณฑ์ (Multi-criteria Analysis) ดังนี้

๑) ฐานข้อมูลการใช้ที่ดินปัจจุบัน และ ๑๐ ปี ย้อนหลัง

๓) ความพร้อมของหน่วยงานในด้านการประเมินผลผลิตภาพของที่ดินระดับปฐมภูมิ

๔) เป็นพื้นที่ที่มีปัญหาความเสื่อมโทรมของที่ดินที่เกิดจากสาเหตุปัจจัยหลากหลายด้าน

๖.๒.๖ วิเคราะห์แผนงานและงบประมาณเพื่อใช้ดำเนินงานโครงการความร่วมมือด้านป่าไม้แห่งเอเชีย (Asian Forest Cooperation Organization: AFoCO)

๖.๒.๗ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการฯ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน โครงการความร่วมมือด้านป่าไม้แห่งเอเชีย (Asian Forest Cooperation Organization: AFoCO) โดยการบรรยายและฝึกปฏิบัติการ

๖.๒.๘ พัฒนาคู่มือและแผนปฏิบัติงาน (Action Plan) โครงการความร่วมมือด้านป่าไม้แห่งเอเชีย (Asian Forest Cooperation Organization: AFoCO)

๖.๒.๙ พัฒนาแผนงานการจัดการดินและน้ำอย่างยั่งยืน แผนด้านการเกษตรตามบริบทของสภาพอากาศโครงการความร่วมมือด้านป่าไม้แห่งเอเชีย (Asian Forest Cooperation Organization: AFoCO)

๖.๒.๑๐ รวบรวมข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานเพื่อเสนอในการประชุมเชิงปฏิบัติการ และให้ข้อคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานของแต่ละพื้นที่

๖.๒.๑๑ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

๖.๒.๑๒ ปรับปรุง แก้ไข และเผยแพร่ผลการดำเนินงานเพื่อให้เกษตรกรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ต่อไป

๖.๒.๑๓ ถอดบทเรียนการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานระดับจังหวัดและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

๗. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

๗.๑ เชิงปริมาณ

๑. จำนวนแผนงานโครงการสนับสนุนภายใต้กรอบความร่วมมือด้านป่าไม้แห่งเอเชีย

๒. จำนวนหน่วยงานที่เข้าร่วมการบูรณาการตามแผนปฏิบัติงาน (Action Plan)

๗.๒ เชิงคุณภาพ

๑. แผนปฏิบัติงาน (Action Plan) ความร่วมมือด้านป่าไม้แห่งเอเชีย (Asian Forest Cooperation Organization: AFoCO) สามารถนำไปใช้ในการดำเนินการระดับพื้นที่ได้

๘. ประโยชน์ที่ได้รับ

๘.๑ กรมพัฒนาที่ดินมีเครือข่ายความร่วมมือด้านดินและป่าไม้เพิ่มขึ้น

๘.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการบูรณาการในพื้นที่โครงการ

๘.๓ เกษตรกรในพื้นที่ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการจัดการพื้นที่เสื่อมโทรมด้วยระบบวนเกษตรและได้พัฒนาพื้นที่การเกษตร

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....
(นายภัทร ฤทธิ์พริ้ง)

ผู้เสนอผลงาน
วันที่ ๑๕ / ม.ค. / ๒๕๖๕

ขอรับรองว่าสัดส่วนหรือลักษณะงานในการดำเนินการของผู้เสนอข้างต้นถูกต้องตรงกับความ
จริงทุกประการ

ลงชื่อ.....
(นางกริยาภรณ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา)
ผู้อำนวยการกลุ่มแผนงานความร่วมมือ
กับต่างประเทศ

ผู้ร่วมดำเนินการ
วันที่ ๑๕ / ม.ค. / ๒๕๖๕

ลงชื่อ.....
(นางสาวบรรเจิดลักษณ์ จินตฤทธิ)
ที่ปรึกษา ศูนย์ CESRA

ผู้ร่วมดำเนินการ
วันที่ ๑๕ / ม.ค. / ๒๕๖๕

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความ เป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....
(นางกริยาภรณ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา)
ผู้อำนวยการกลุ่มแผนงานความร่วมมือ
กับต่างประเทศ

วันที่ ๑๕ / ม.ค. / ๒๕๖๕
(ผู้บังคับบัญชาที่ควบคุมดูแลการดำเนินการ)

ลงชื่อ.....
(นายวิศิษฐ์ งามสม)
ผู้อำนวยการกองแผนงาน

วันที่ ๑๕ / ม.ค. / ๒๕๖๕

ข้อเสนอแนวความคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

ของ นายภัทร ฤทธิพิริ้ง

เพื่อประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ ๒๓๑
สำนัก/กอง กองแผนงาน

๑. เรื่อง การถอดบทเรียนความสำเร็จเพื่อขยายผลโครงการภายใต้กรอบความร่วมมือด้านป่าไม้แห่งเอเชีย (Asian Forest Cooperation Organization: AFoCO)

๒. หลักการและเหตุผล

โครงการ Improving local community's livelihoods and engagement in sustainable forest and land management in Thailand through Forest Landscape Restoration หรือโครงการการยกระดับคุณภาพชีวิตชุมชนท้องถิ่นด้วยการฟื้นฟูป่าไม้และจัดการที่ดินอย่างยั่งยืน ในพื้นที่ตำบลป่าเลหวหลวง อำเภอสันติสุข จังหวัดน่าน ภายใต้กรอบความร่วมมือด้านป่าไม้แห่งเอเชีย (Asian Forest Cooperation Organization: AFoCO) เป็นการบูรณาการระหว่าง กรมพัฒนาที่ดิน กรมป่าไม้ องค์การระหว่างประเทศเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ (IUCN) และศูนย์ความเป็นเลิศด้านการวิจัยดินแห่งภูมิภาคเอเชีย (CESRA) โครงการมีความสอดคล้องกับเป้าหมายความสมดุลของการจัดการทรัพยากรดิน (Land Degradation Neutrality: LDN) ในระดับชุมชน รวมทั้งพันธกรณีภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ และด้านการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย โดยมีวัตถุประสงค์ ได้แก่ ๑) เพื่อจัดการทรัพยากรดิน น้ำ และป่าไม้อย่างมีประสิทธิภาพและอย่างยั่งยืนภายใต้กรอบนโยบาย (Sustainable Land Management: SLM) และการส่งเสริมการใช้ (Forest Landscape Restoration: FLR) ผสมกับการเกษตรและวนเกษตร ๒) เพื่อพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการบริหารจัดการที่ดินและป่าไม้อย่างยั่งยืนในระดับท้องถิ่นเพื่อตอบสนองต่อ เป้าหมายความสมดุลของการจัดการทรัพยากรที่ดินระดับประเทศ (National Land Degradation Neutrality: LDN) ๓) เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคเกษตรกรรม และภาคป่าไม้ ๔) เพื่อจัดทำแผนการใช้ที่ดินในภาคเกษตรกรรมและมีการพัฒนารูปแบบการใช้ที่ดินที่เหมาะสมให้สามารถหยุดยั้งความเสื่อมโทรมของที่ดิน

กรมพัฒนาที่ดิน โดยสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๗ และสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดน่าน ได้เริ่มดำเนินการโครงการตั้งแต่เดือน มกราคม ๒๕๖๖ – ธันวาคม ๒๕๖๗ ในพื้นที่ตำบลป่าเลหวหลวง อำเภอสันติสุข จังหวัดน่าน มีพื้นที่จำนวน ๖๖,๒๓๗.๕ ไร่ แบ่งเป็น ๑๐ หมู่บ้าน มีประชากรทั้งสิ้น ๔,๔๘๕ คน ส่วนใหญ่เป็นชนเผ่าไทยลื้อ อาศัยและทำกินอยู่ในเขตที่อยู่อาศัย บางส่วนอยู่ในเขตป่า ครอบคลุมพื้นที่ ๖๕,๖๒๕ ไร่ พื้นที่ร้อยละ ๘๕ เป็นภูเขาสูงชัน การเกษตรบริเวณพื้นที่ลุ่มต่ำใกล้ภูเขาสูงได้ถูกปรับเปลี่ยนเป็นการปลูกพืชเชิงเดี่ยว ได้แก่ ข้าวโพด และยางพารา และมีการบุกรุกพื้นที่ป่า โดยการดำเนินงานโครงการประกอบด้วยกิจกรรมวางแผนการใช้ที่ดินในเขตพื้นที่เสื่อมโทรมโดยมีมาตรการการแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากร การจัดการที่ดินร่วมกับการฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าไม้อย่างยั่งยืน และยังเป็นการขับเคลื่อนแผนงานโครงการภายใต้กรอบความร่วมมือ AFoCO ให้มีการจัดการทรัพยากรดิน การจัดการทรัพยากรน้ำ และการจัดการทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืนได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้กรอบนโยบาย (Sustainable Land Management : SLM) และการส่งเสริมการใช้ (Forest Landscape Restoration : FLR) ผสมกับการเกษตรและวนเกษตร และเป็นข้อตกลงในระดับท้องถิ่นที่ได้รับการรับรองโดยหน่วยงานท้องถิ่น โดยมีมาตรการการใช้ที่ดินร่วมกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนในเขตพื้นที่โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) โดยรัฐบาลได้กำหนดแนวทางการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินเป็นกลุ่ม

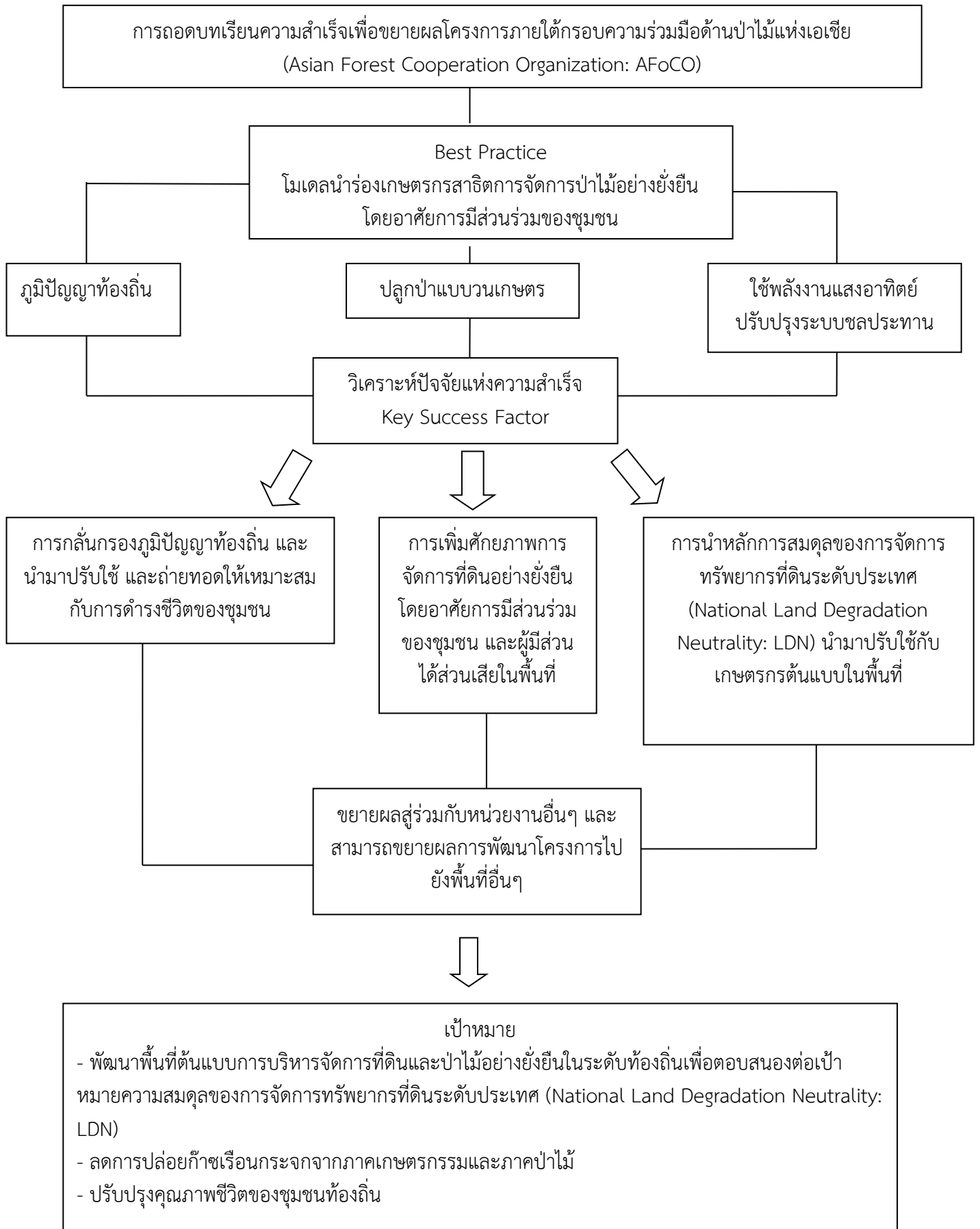
หรือชุมชน ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และนำที่ดินของรัฐที่เสื่อมโทรมและหมดสภาพแล้วมาจัดสรรให้กับประชาชน เพื่อช่วยให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม สามารถลดปัญหาโลกร้อนและแก้ไขปัญหาค่าเสื่อมโทรมของที่ดินได้ เกษตรกรมีความตระหนักรู้ ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างถ่องแท้และยั่งยืนมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม กรมพัฒนาที่ดินมีแผนงานดำเนินการภายใต้ แผนงาน/โครงการและกิจกรรมต่างๆ ตอบสนองต่อเป้าหมายความสมดุลของการจัดการทรัพยากรที่ดินระดับประเทศ (National Land Degradation Neutrality: LDN) และเป้าหมายของ AFoCO แต่ด้วยภารกิจหลักของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกรมพัฒนาที่ดิน ในการทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรดีขึ้น ดังนั้นจำเป็นต้องมีการบูรณาการทำงานกับทุกภาคส่วน เพื่อช่วยกันขับเคลื่อนการดำเนินงานให้ตอบสนองกับภารกิจหลัก จ้างเสนอแนวทางการถอดบทเรียนความสำเร็จเพื่อขยายผลโครงการภายใต้กรอบความร่วมมือด้านป่าไม้แห่งเอเชีย (Asian Forest Cooperation Organization: AFoCO) เพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนนโยบายเชิงพื้นที่ และการบริหารโครงการอย่างเป็นระบบร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ และสามารถขยายผลการพัฒนาโครงการไปยังพื้นที่อื่นๆ ให้เกษตรกรได้รับประโยชน์สูงสุด เกิดความคุ้มค่าและใช้ที่ดินได้อย่างยั่งยืน

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

กรอบแนวคิดการถอดบทเรียนความสำเร็จเพื่อขยายผลโครงการภายใต้กรอบความร่วมมือด้านป่าไม้แห่งเอเชีย (Asian Forest Cooperation Organization: AFoCO) โดยนำ Best practice ที่ประสบความสำเร็จ มาขยายผลพัฒนาในพื้นที่อื่น ให้หน่วยงานในระดับจังหวัดร่วมบูรณาการในพื้นที่และสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ โดยการวิเคราะห์สถานภาพด้านดิน ที่ดินและน้ำ รวมถึงสภาพเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ ร่วมกับกรมพัฒนาที่ดินเพื่อขยายกิจกรรมสนับสนุนให้รองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและความต้องการของตลาด เกษตรกรและชุมชน และเพิ่มกิจกรรมการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานภาคส่วนอื่น เช่น สถาบันการศึกษา เอกชน ภาคประชาสังคม และสื่อมวลชนเพื่อยกระดับการพัฒนาองค์ความรู้ให้กับเกษตรกรแบบหลายสาขาและควรเน้นเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้สอดคล้องกับแนวคิดและสถานการณ์ปัจจุบัน

กรอบแนวคิด

ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

๑. วิเคราะห์สภาพปัญหาของพื้นที่ครอบคลุมมิติเชิงกายภาพ สังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมโดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของเกษตรกร ชุมชน และหน่วยงานภาคีทุกภาคส่วน

๒. เก็บรวบรวมข้อมูลแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนากิจกรรมต่างๆของหน่วยงานภาคีเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกกระทรวง เพื่อวิเคราะห์รูปแบบการพัฒนาที่เชิงบูรณาการของจังหวัด

๓. ประชุมรับฟังความเห็นชอบของชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๔. พัฒนาโครงการระดับจังหวัดและการกำหนดตัวชี้วัดร่วมกันระหว่างหน่วยงาน (Joint KPIs) ที่สนับสนุนการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติราชการหน่วยงานและจังหวัด

๕. กำหนดพื้นที่เป้าหมายในการขยายผลการพัฒนาโดยใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้

๕.๑ เป็นพื้นที่เป้าหมายและอยู่ภายใต้บทบาทภารกิจของหน่วยงาน

๕.๒ เกษตรกรได้รับผลกระทบในเชิงกายภาพ สังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม และสนใจเข้าร่วมโครงการพัฒนาพื้นที่เชิงบูรณาการระดับจังหวัด

๕.๓ เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสมที่พิจารณาจากสภาพพื้นที่ สมบัติของดิน ความอุดมสมบูรณ์ของดิน และน้ำไม่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช ส่งผลให้ผลผลิตต่ำ ไม่คุ้มค่าการลงทุน ๒) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อยแต่ปัจจุบันมีการผลิตเกินความต้องการของตลาด ราคาตกต่ำ ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน และ ๓) พื้นที่การผลิตปัจจุบันเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ ราคาผลผลิตตกต่ำ ไม่คุ้มค่ากับการลงทุนและเกษตรกรประสงค์จะปรับเปลี่ยน

๕.๔ ตอบสนองต่อนโยบายกระทรวง หน่วยงาน และนโยบายจังหวัด ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนต้องดำเนินการแก้ไข

๖. เสนอโครงการผ่านหน่วยงานและจังหวัด

๗. ดำเนินโครงการและขยายผลการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๘. ติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน

ข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัดต้องมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ทั้งหลักการ กรอบแนวคิด และแนวทางการดำเนินงาน อาจต้องใช้ในการขับเคลื่อนงานในระดับจังหวัดผ่านการจัดตั้งคณะทำงานในพื้นที่

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๔.๑ กรมพัฒนาที่ดินมีแนวทางในการขับเคลื่อนนโยบายเชิงพื้นที่ในโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ และการบริหารโครงการอย่างเป็นระบบร่วมกับหน่วยงานระดับจังหวัด สามารถขยายผลการพัฒนาโครงการให้เกษตรกรได้รับประโยชน์สูงสุด เกิดความคุ้มค่าและใช้ที่ดินได้อย่างยั่งยืน

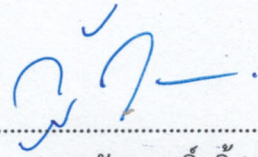
๔.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่และเกษตรกรสามารถขยายผลกิจกรรมสนับสนุนให้รองรับการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ และเพิ่มกิจกรรมการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานภาคส่วนอื่น

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

เชิงปริมาณ : จำนวนพื้นที่ คทช. โครงการที่ได้รับการขยายผลเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๓ แห่ง

เชิงคุณภาพ : เกษตรกรในพื้นที่ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ ด้านการพัฒนาพื้นที่เสื่อมโทรมด้วยระบบวนเกษตร และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมทั้งพื้นที่ทางการเกษตรได้รับการฟื้นฟูให้ใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน

ลงชื่อ

(นายภัทร ฤทธิ์พริ้ง)

ผู้ขอประเมิน

วันที่ ๑๕ / ๓-๓ / ๒๕๖๔